

MONS

El món orgànic

ISABEL BANAL
BATLLEIROIG
LUIS BISBE
JOAN FONTCUBERTA
ANNEBARBE KAU
JESSICA MORONI

MONS, ART CONTEMPORANI A L'ESPAI MERCART
FEBRER —ABRIL 2023: EL MÓN ORGÀNIC.

amb

ISABEL BANAL
BATLLEIROIG
LUIS BISBE
JOAN FONTCUBERTA
ANNEBARBE KAU
JESSICA MORONI
+ ERNEST GIRALT

organitza

AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN

direcció i comissariat

LAURA BARINGO i QUIM DEU

disseny expo

LAURA BARINGO

gràfica

QUIM DEU

comunicació

OLGA ÁLVAREZ

info:

2022mons@gmail.com

instagram: 2022mons

el món orgànic

L'art contemporani ens pot resultar inquietant, incomprensible o fascinant, però hem d'entendre que és l'art de l'avui, del present, per tant, és un ressò de les meravelloses contradiccions de la societat actual. Els artistes ens proposen obres per fer-nos reflexionar i generen pensament crític, divers i inclusiu, és per això que des de l'Ajuntament volem donar veu a la contemporaneïtat.

MONS és un projecte expositiu extens que suggereix a cada edició un concepte generador de continguts, en què participen creadors de diferents disciplines que mostren la diversitat del paisatge cultural, artístic i del pensament present.

L'art és relacional i és per això que a cada edició col·laborem amb la xarxa pedagògica, social i cultural del nostre entorn i organitzem actes i visites a l'exposició. Volem acostar els projectes a tota la ciutadania, per la qual cosa us convidem a participar-hi i, sobretot, a entrar en el fascinant món de la creació contemporània.

Volem agrair el treball de l'equip impulsor per fer d'aquesta iniciativa una realitat i, especialment, volem agrair la generositat en la cessió d'obra dels i de les artistes participants i a totes i tots els que heu fet possible aquesta mostra.

Joan Basagañas i Camps
Alcalde de Sant Just Desvern

Orgànic vol dir viu, que està en vida. La vida dels organismes que per tal de subsistir davant de qualsevol amenaça que podria interrompre el procés d'automan—teniment de les cèl·lules vives, s'organitzen de tal manera, que eviten l'acabament de la vida.

L'exposició EL MÓN ORGÀNIC obre les portes en un moment clau, un moment on ja no hi ha esperança i, per tant, sorgeix una necessitat de tornar a pensar el fenomen i el perquè de la vida.

Entre les dues guerres mundials, ja va haver-hi una onada de biòlegs, filòsofs, antropòlegs com Hans Jonas, Maurice Merleau-Ponty, Gilles Deleuze, Paul Ricoeur, Henri Bergson entre molts altres, que en el marc de l'anomenada fenomenologia de la vida, disciplina sorgida a Alemanya al final del segle XIX¹, van proposar una sèrie de reflexions, per tal d'explicar científicament però també filosòficament, el fenomen de la vida. Però ja se sap, al mig del fervor dels pensaments, sorgeixen sovint les divergències que foren nombroses i varen dificultar l'arribada a qualsevol consens. La fredor de la teoria de l'evolució darwiniana xocava massa frontalment amb la possibilitat, simplement, d'admetre un miracle de la vida com a esdeveniment no explicable científicament amb una dimensió més aviat animista i teològica, sovint controvertida.

¹ La fenomenologia s'interroga sobre el que permet a un fenomen de ser un fenomen: manifestació, desvetllament, descobriment, aparició, revelació, s'inscriu en el corrent filosòfic sorgit al final del segle XIX a Alemanya amb Husserl, Heidegger i Scheler.

Actualment, de la mà d'Andreas Weber, biòleg i filòsof alemany contemporani, sembla que torna el fervor per la qüestió de la vida², plantejada ara sí, urgentment en un context d'inquietud global perquè encara que els humans formem incontestablement part del món orgànic, els nostres comportaments i l'ús excessiu de les noves tecnologies en un era anomenada de l'antropocè³ amenacen greument la connexió intrínseca que tenim amb ell, la qual cosa ens situa al límit del desastre i podria implicar el nostre declivi i la nostra fi.

Però, què és el que som? Som el resultat d'unes interaccions moleculars que produint-se a elles mateixes i topant-se amb els seus límits es condicionen com a éssers vius. Autoproduir-se a ells mateixos, seria doncs la condició d'existència dels éssers vius i és batejada amb el nom d'autopoiesis⁴ pels biòlegs xilens Humberto Maturana i Francisco Varela al 1973. La mort, la nostra mort s'explicaria doncs com la disrupció de l'autopoiesis.

L'únic que podríem fer, és fascinar-nos pel fet que estem vius tal com ho va decidir Andreas Weber que evitant simplement de caure en l'eco-ansietat actual i habitualment estèril, justificava la raó de la seva fascinació pel fenomen de la vida, engrescant-nos a seguir gaudint

² Weber (Hamburg, 1967) ha publicat recentment *Vivificar, una poètica para el antropoceno*. Ed. Kairos. Hi planteja una visió alternativa de la nostra relació amb la natura, una alternativa de no control sobre ella però de col·laboració amb ella.

³ L'era de l'antropocè és una era geològica modelada pels éssers humans més que per la natura.

⁴ Maturana i Varela són dos biòlegs xilens que han creat el neologisme *Autopoiesis* al 1973.

de la vida: *I saw life vanishing, to find, I was profounded fascinated by my own experience of being alive.*⁵

Però no només estem vius perquè acabem morint, abans del desenllaç abrupte de la mort, la nostra vida molecular s'enriqueix de tot el que ens passa, de les nostres experiències, és a dir que també, animats per una força que ens guia incansablement al llarg de l'existència, estem vivint. Els humans, abellits pel fet d'estar vius, ens constituïm com a individus i exercim una força subjectiva que juntament amb la facultat, tal com deia Kant⁶ de desitjar, ens permet traçar un camí sobre el qual avançar i trobar-hi un sentit.

Els humans, som organisme i individu alhora, però no només això, completem aquest organisme amb unes eines primordials, les nostres percepcions, la nostra sensibilitat que ens fan insubstituïbles.

Oïmés, aquesta perspectiva individual ens dota d'una dimensió intel·lectual que ens fa prendre consciència que pertanyem a un món orgànic, un món que els humans compartim amb la natura, respirem gràcies a l'aire que exhaleu els arbres⁷, qualsevol intent de dissolució entre la natura i el ser humà seria doncs o ja és, una aberració.

⁵ Extracte d'una conferència-debat d'Andreas Weber sobre Francisco Varela. Ouroboros seminars, 20 d'octubre 2021 / Trad nostra: "He vist la vida decaure per adonar-me que estava profundament fascinat per la meua pròpia experiència de sentir-me viu."

⁶ Immanuel Kant 1724—1804, per Kant el nostre coneixement comença pels sentits que ens guien cap a la comprensió i posteriorment cap a la raó.

⁷ La metàfora és d'Andreas Weber.

Avui, ara, el que volem celebrar, com a humans, és l'accés prioritari que tenim per entendre, respectar i connectar amb el món orgànic, ho farem de la mà dels artistes convidats que de segur han fet seva l'ansia de pensar la vida i les creacions dels quals seran, per tots nosaltres, una invitació a sentir-nos vius com també una brúixola en les tempestes del demà.

EL MÓN ORGÀNIC
Bàrbara Roig—Equey
2023

6

ISABEL BANAL (fragment)
2022

BATLLEIROIG
2021

LUIS BISBE
2023

JOAN FONTCUBERTA (fragment)
1983

ANNEBARBE KAU (video)
2016

JESSICA MORONI (fragment)
2022

life & music's river
ERNEST GIRALT

ORGANITZACIÓ EL BÓN

febrer 2023, paper reciclat

Diputació
Barcelona

ESPAI
MERCART

Ajuntament de
Sant Just Desvern

SANT JUST DESVERN

Naturalment
Collserola
